

Velja v Ljubljani in
po pošti:
celo leto . . . K 120—
pol leta . . . 60—
četrt leta . . . 30—
za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:
celo leto . . . K 140—
pol leta . . . 70—
četrt leta . . . 35—
za mesec . . . 12—

JUGOSLAVIJA

Na pismene naročbe brez
pošiljate denarja se ne
moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglasi se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
tam visok ter 55 mm
okrog prostor za enkrat 1 K,
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 61.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znakna. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Frankovski izdajalci na Reki.

Izvirno poročilo »Jugoslavije«.
Bekar, 5. jan. Prve dni po novem letu sta se mudila na Reki zlozlasna frankovska politika dr. Sachs in dr. Frank. Kaj sta delala, se ne ve, videli pa so jih ponovno v družbi d'Annunzijevega častnikova. Po Bakru

so razširjene govorice, da je tudi umor časnikarja Krzmarčiča od laškem vojaku v zvezi z njuno navzočnostjo, ker sta ga oba poznala kot navdušenega Jugoslavana in sta opozorila nanj d'Annunzijeve ljudi.

Emisijska banka SHS.

Ministrski svet odobril reorganizacijo »Narodne banke«.
LDU, Belgrad, 5. jan. »Pravda« javlja, da je pogodba med državo in Narodno banko o prenosu Narodne banke v emisijsko banko vse države dovršena in da se bo podpisala jutri. Narodna banka bo takoj prevzela vse filijalne avstroogradske banke. Otvori se vpis delnic za 20 milijonov dinarjev v zlatu za vse podanike kraljevstva. Narodna banka bo potegnila kruno in dinarje ali pari z novimi kronsko-dinarskimi bankovci iz pro-

meta, ki jih krije vsa imovina Narodne banke in današnji bankovski dinar. Izplačevanje teh novih bankovcev se bo pričelo takoj in se bo končalo v 15. do 20. letih. Narodna banka je pristala na to, da vstopi v upravo en Slovenec in en Hrvat (dr. Vekoslav Kukovec in Miroslav Kulner). Tri mesece po izvršitvi prvega vplačevanja bo volitev nove uprave. Ministrski svet je predložil sprejel to pogodbo in pooblastil finančnega ministra, da jo izvede.

Spor med Pašičem in Protičem.

Izvirno poročilo »Jugoslavije«.
Belgrad, 5. jan. »Pravda« poročča, da je došlo med obema voditeljema radikalne stranke Pašičem in Protičem do ostrega spora, ker Pašič ne odobrava sedajne taktike opozicijskega bloka. Zlasti se Pašič ne strinja z znanim opozicijskim manifestom in noče dati nani svojega podpisa. Čeprav so ga iz Belgrada za to že ponovno prosili.

kjer je vsled notranjih nemirov dezertirala množica vojaštva ter je skušal z veljavno besedo vzpostaviti red. Pri tej priliki je naperil proti poveljujočemu generalu Borisovu silne očitke. General mu je precej ostro odgovarjal, nakaer je Trocki v največji sili zapovedal, postavi generala nemudoma pred prvi zid in ga ustreliti. Še preden pa je mogel vojak povedati izriniti, je generalov pribočnik potegnil revolver in trikrat ustrelil na Trockega, ki je kmalu na to izdihnil. »Vossische Zeitung« pripominja, da je treba seveda počakati, da se vest potrdi.

Kaj je s Trockijem?

Podrobnosti o umoru.
LDU, 4. januarja. »Vossische Zeitung« poročča iz Kodanja: Glede na govorice o umoru Trockega poročajo nastopne posameznosti: Trocki je šel na ogroženo fronto,

Kralj Nikita umira.

LDU, Berlin, 5. januarja. »Vossische Zeitung« poročča iz Zeneve: Bivši črnogorski kralj umira, ker ga je pred par dnevi zadela kap.

Davek na vojne dobičke.

Priznati se mora našem gosp. finančnemu ministru, da je mož inčlative, srečne roke pa nima. Še nam leži v želodcu njegov predlog o zamenjavi kron v dinarje po relaciji 1:4, in že nam je njegova kuhinja skuhala nov predlog, ki se nam zdi še manj prebavljiv. On predlaga »davek na vojne dobičke«, pa to ni resnično davek na vojne dobičke, ampak to bi bil davek na dohodke vojnih let. In to je velika razlika! Mi smo si davek na vojne dobičke vedno predstavljali kot premoženjski davek, ne pa kot osebno - dohodninski davek. Po naši sodbi naj bi se sestavile posebne komisije sestoeče iz sodnika-jurista, zastopnika davčne oblasti, veččaka-trgovca in zapisni-

karja. Te komisije naj bi bile za pripravo, in bi se naj krštev uradne tajnosti kaznovala z zapurom. Pred te komisije naj bi se pozvali vsi industrijanci, trgovci, obrtniki, agenti in vsi verižniki. Ugotovili naj bi se pri teh komisijah razloček med premoženjem leta 1911 in med premoženjem 31. decembra 1919. Pri tem naj bi postopala komisija nasproti starim firmam in sploh dostojnim ljudem do skrajnosti prizanesljivo in kulantno. Prvo vprašanje naj bi bilo na trgovčevo vest: »Koliko znaša razloček med premoženjem leta 1911 in leta 1919 po Vaši vesti?« Ako bi bil odgovor kolikortoliko zadovoljiv in verjeten, naj bi se komisija z njim zadovoljila. V protivnem slučaju naj bi se posve-

tovala in stavila trgovcu nadaljnja vprašanja, eventualno mu dovolila, da predloži v podkrepitev svoje zjave dokaze, bilančno knjigo, kupne pogodbe itd.

V slučajih pa, ko bi bila upravičena sumnja, da se hočejo znatni deli premoženja prikriti, naj bi bila komisija upravičena zahtevati dokaz po knjigah ali po manifestacijski prisegi, eventualno odrediti preiskovalni zapor in stvar izročiti državnemu pravdnstvu, ki pa bi moralo zadevo v najkrajšem času tako ali tako rešiti. Ugotovljene premoženjske difference med l. 1911. in 1919. naj bi se potem obdavčile.

Tako smo si mi predstavljali davek na vojne dobičke. Mesto tega pa dobimo surogat davka na dohodek med vojno. Ali gospodu finančnemu ministru ni znano, da si je med vojno marsikak trgovec in marsikak kmet — steber slovenkega naroda — pomagati, da je poplačal stare dolgeve, tako, da mu ni nič ostalo, kakor bremen prasta trgovina in bremen prasto posestvo? Ali naj te reveže — reveže v primeri z vojnimi dobičkarji — sedaj zopet pahnemo nazaj v staro zadolženost in bedo? Tekom 30 dni naj plača 50 od sto, tekom nadaljnjih 60 dni 25 od sto in tekom nadaljnjih 60 dni spet 25 od sto tega davka, ki se bode odmeril od davno porablenih zneskov! In morda bode ta davek še prav visok, ako so bili dohodki in stari dolgi visoki! — Mislimo, da g. minister med »dohodke vseh virov« ne šteje tudi zneske, ki se prejmejo za prodane nepremičnine in vrednostne papirje, katere je moral med vojno marsikdo prodati, da je plačal dolgeve in se preživel. Če bi g. minister štel med dohodek tudi te zneske, potem bi bil vpliv nove predlagane naredbe naravnost katastrofalen. Pripominjamo še, da ti zneski po splošnem naznanju, po nazorih juristov in po mnenju davčne administracije doslej niso veljali za »dohodke«, in pri tem mora na vsak način ostati še zapretil.

Prigovarjati imamo novemu predlogu tudi, da je nejasno stiliziran. Zakaj se vlada vedno trudi biti nejasna? Od katere difference se naj po predlogu odmeri davek? Ako je znašal dohodek leta 1911. K 20.000, leta 1914. do 1919. pa vsako leto 30.000 kron; ali se potem odmeri davek za 6 let. za vsako leto od K 10.000, ali pa se odmeri od zneska po $5 \times 30.000 = K 150.000$ manj K 20.000 tedaj od K 130.000 za 5 let t. j. za leta 1914—1918. in potem od zneska po K 30.000 manj K 20.000 tedaj od K 10.000 za leto 1919?

Prosimo nekoliko več jasnosti! In ali bi ne bilo umestno, sklicati tudi v tej zadevi en k eto — seveda brez vojnih dobičkarjev — ki naj bi stvar preštudirala, če že mora vse biti brez nardnega predstavnistva?

Mi smo za premoženjski davek od vojnih dobičkov, ne pa za dohodninski davek od deloma ali celotno že porabljenih dohodkov; že zato, ker so vojni dobičkarji dovolj premeteni, da svojih dohodkov niso nikoli po pravici napovedovali, ampak se jih more pravično obdavčiti, ako nad njimi visi Damoklejev meč — manifestacijske prisige.

Za vojnimi dobičkarji naj bi se kasneje s posebnim premoženjskim davkom obdavčila tudi premoženja zasebnikov v sploh, ki presegajo svoto K 500.000. brez ozira na to, ali so ta premoženja bila pridobljena pred vojno ali med vojno. Pravici slobodno pot!

Franjo S.

Koroško.

Meje našega krajevstva niso še na nobeni strani določene, tako, da lahko recemo, da je vsa dolga črta od Banata do Celovca en sam velik vprašaj. In zapadna meja ravnotako — smo še bolj v neugodnem smislu. To je težka situacija, zlasti če se pomisli, da imamo za sabo pet let svetovne vojne. Treba je le majhnega zvroka in pozornost naroda se odvrne od ene točke — kjer prodre neprijatelj. Kajti precej verjetno je, da manevrirajo naši nasprotniki kolikortoliko dogovorno. Tu je treba opreznosti. In zdaj, ko stopa zopet Jadransko vrasanje v akuten štadij, je več kot gotovo, da bodo napeli Nemci vse sile, da izkoristijo to priliko v svoj prilog pri ljudskem glasovanju.

Tu se zanašajo na dva faktorja. Prvič je bila Koroška vsled Karavank tako oddeljena od Kranjske in ostale Slovenije, da se je razvil provincializem do skrajnosti. In zato bodo povdarjali Nemci med ljudstvom nedeljivost province in je verjetno, da jim bo šel marsikdo na ta tim.

Druga napaka bi se lahko naredila pri naši politično-strankarski borbi s tem, da bi se zanesla ta borba tudi na Koroško, kjer bi hotela delati vsaka stranka na lastno pest — tepen pa bi bil cel slovenski narod.

Poleg tega je treba pomisliti, da stopajo danes nacionalne ideje v ozadje in vladajo socialne svet. Zato moramo urediti na Koroškem vse prometne in prehranjevalne razmere na ta način, da bo ljudstvo občutilo, da se mu tu res boljšje godi kot bi se mu v nemški Avstriji in da mu je samo v Jugoslaviji zagotovljena go-

spodarka bodočnost. To pa je treba kmalu urediti, kajti prihajajo pritožbe, ki pravijo, da se ne dela v vseli ozirih tako, kakor bi se moralo! P. P.

Beli teror na Madžarskem.

Vesti iz Madžarske prihajajo nam v Jugoslavijo zelo poredek in še to morda večinoma preko nemških listov. Zato si tudi nismo prav na jasnem, kaj se tam godi.

Avstrijski socialno-demokratski listi prinašajo v zadnjem času poročila o grozovitih činih madžarskega belega terorja. Kakor so naši listi že poročali iz Budimpešte, je odkrila madžarska vlada pred kakšnimi 3 tedni komunistično zaroto, ki je bila naperjena proti vrhovnemu poveljstvu madžarske narodne vojske in ki je hotela osvoboditi iz ječe na smrt obsojenega komunista Korvina. »Arbeiterzeitung« poročča, da je na tem samo toliko resnice, da sta bila aretirana brata Felmar kot osumljena, da hočeta rešiti Korvina. List pravi nadalje, da hoče bela vlada to priliko izrabiti in z izmišljeno zaroto podžgati ugašajoče sovražstvo prezebelega in stradalajočega madžarskega ljudstva, zadušiti zadnje rahle glasove človečanstva in razuma ter na ta način začeti novo ero preganjanj. Zdi se, da so preganjanja naperjena proti demokratski stranki, čeprav je zastopana v vladi potom svojega voditelja ministra Peyerja; kajti drugače je nerazumljivo, zakaj se je v zvezi s takozvano zaroto vršila hišna preiskava v redakciji socialnodemokratskega lista »Nepszava« in v sekretarijatu socialno-demokratske stranke. V sekretarijatu je bil slučajno prisoten minister Karel Payer in je protestiral proti hišni preiskavi, nakaer so mu pokazali povelje vrhovnega poveljstva. Telefonsko pozvan vrhovni poveljnik Horfy je izrekel, da je hišno preiskavo zapovedal sam.

Ti dogodki kažejo na to, da hoče vojaški diktator Horfy prekrizati politiko Huszarjeve vlade, ki stremi za tem, da pridrži v vladi socialne demokrate, ki so vsled priključitve k režimu belega terorja postali neškodljivi. Drugače se skoro ne dajo tolmачiti hišne preiskave in razni drugi podobni čini.

Avstrijski listi poročajo tudi o brezštevitih umorih komunistov, ki jih izvršava beli teror iz maščevanja. Pravijo, da ni bil rudeči teror nič proti belemu terorju in naštevajo celo vrsto imen na smrt obsojenih komunistov.

Resnica je gotovo, da rudečih teroristov ni bilo kaj prida, toda toliko lahko povzamejo po raznih vesteh, da so beli teroristi sedaj še slabjejši. Kolikor se tudi lahko sklepa, hočejo beli uvesti vojaško diktaturo in hočejo spraviti vse s poti, kar jim ovira pri tem.

VLAD. LEVSTIK: Nadalejevanje. Višnjeva repatica.

Stari gospod, ves izmučen po skrbi za javni in svoji osebni blagor, je obupaval, ko je izvedel od baronica, da ni opravila pri grofu ničesar. Blamirana diplomatka ga je odpravila tako temperamentno, da si v prvi osuplosti sploh ni utegnil zastaviti vprašanja, kako daleč sega pravzaprav njen poraz in kaj vse ji je izpodletelo. »Mein Gott.« je vzdihoval v samoti svoje pisarne, »rešitev je bila vendar tako lahka in tako preprosta! Češar ne bova vedela midva s Skobylom morda nikoli, bi bila dognala baronica v petih minutah: ali ima grof vtetovirano znamenje, ki ga navaja tirilica, ali ga nima? Še pet minut ni treba, da bi trajala takšna preiskava; jaz vsaj sem podležel zmerom hitreje, ko sem bil mlajših let . . . Vso tisto noč ni zatislil oči; premataval se je tako, da je Klotilda kralj njeja sanjala o potresu. Proti jutru pa ga je zgrabil misel: nemara je zgodovin-

ska resnica drugačna? Baronica se je morebiti opekla v političnem delu svojega poslanstva, opravila pa je vse, kar spada takorekoč v njer lastni račun in je zanjo samo po sebi dovolj bogata nagrada. Ona je, recimo, videla višnjevo repatico. Toda ženica ni neumna; zaduhala je, kaj pomeni, in hoče prav po lističe zamesti sled, da je ne bi kdo vpletal v razkritja, ki so pred durmi!

»Fozna me, da sem pretkan politik; lahko si misli, da je nisem poslal radi nemškega mostu, marveč edino zaradi višnjeve repatice.« je kimal siromak, trkaje se po čelu. »In tako bi bil moral storiti, ako bi bil pametnejši!«

Kes in tesnoba sta mu nabirala obraz v tako lasno čitljive gube, da je Skobyl, katerega so dopolnre »slučajni opravi« zanesli k njemu, takoj zaslutil nekaj važnega in brez težave izsesal starčkn skrivnost njegovega ponesrečenega diplomatskega podjetja.

»In niste pretipali baronici oblasti?« je vzkliknil, slišavši ekselen-

zine dvome.

»Kako, saj je malo manjkalo, da mi ni naravnost pokazala vrat!«

»Bilo bi nadse dragoceno.« je vzdihnil komisar in začel dokazovati, da bi imela avtoriteta vse adute v rokah, ako bi on, predsednik ne bil zamudil »te edine, nepopravičljive prilike«; gnetel je siromaka, dokler ni ta, prepričan, da je »spet vse izgubljeno«, zaprosil malodane s povzdignjenimi rokami: »Rešite me vi!«

Skobyl je velikodušno obljubil storiti, kar je v njegovi moči; zamolčal je, da tega ni malo. Njegova mišičasta postava je bila našla svoje dni milost v barončinih očeh ter mu pripomogla do stikov, ki so pomnožili rogovje na baronovi glavi za nov in ne najmanjši odrastek. Še zdaj ga je imela zapisnega v dovolj hvaležnem spominu, da je mogel brez težave osvežititi znanje, kolikor je bilo treba v njegov namen. In tako sta sedela tisto popoldne pred zgodovinsko nočjo sama v njenem koketnem salončku.

Policiist se ni hotel prenagli: »Še le ko so bila tu pripravljena, je oprezno pozabavljaj ekselenci. Baronica je priteznila, in žive oči so ji zasršale od leznega zaničevanja.

»On ni več moč na svojem mestu.« je povzel. »Tak človek mora intrigrirati, jawohl, a tudi molčati . . . Prav danes se je revežu nekaj zareklo, kar sem mu silno zameril. Hudo sem se ustrašil za vas!«

»Zame? Pa ne mogoče — ?« Umolknila je sredi stavka, igraje z dvignjenimi obrvmi.

»Zalibog!« je prograbil komisar. »Le kako vas je mogel izpostaviti in na kakšni bedasti podlagi: najvni stavec je imel Künigsbrucha res za grofa . . . Sama sreča, da smo drugi tudi še na svetu.«

»Kaj hočete reči?« Planila je ponkoncu, vsa osupla in razburjena. »Res, da, slišala sem namigavanja, že snoči . . . Mladinska stranka troslužne govorice!«

»Resnica je hujša od vseh govoric. Dozdevni grof je nevaren mednarodni zločinec; ali ga poznate?« Pomolil ji je tiračko.

»On je!« Baronica se je zdrznila in prebledela; toda prvotni izraz strahu na njenem obličju se je kaj naglo umeknil srditemu zmagooslavju. »Ni dvoma!« je viknila skoraj veselo.

»Zavrgel jo je, bedak«, je ugenil komisar. »Škoda, škoda! Veseno, prepričajmo se. Policia mu je na sledi.« je povzel, gledaje ji pazno v oči. »Mislim, da vprizjarja tudi predrzne vlove le on in nihče drugi; ali kaj, ko stoji zani vse javno mnenje, ne izvemši prvih predstavnikov avtoritete, in bi se manj čudili, ako bi aretirali Boga v nebesih, nego če grem ter iznenadim grofa s hišno preiskavo. Na srečo imam zdaj obsežna pooblastila.«

»Podvizajte se, da ne bo prepoznal!« je poskočila baronica. »Trebami je le zadržni mrežo.« »Prav se zgodi njemu in vseni njegovim pristašem!«

»To je vse, kar mi veste povedati?«

»Kaj hočete slišati več?«
(Dalle prih.)

Madžarska domišljija.

Dočim so se Nemci po katastrofalnem porazu svoje vojske vsaj deloma iztrezili in napeli vse sile, da bi se z delom oddolžili bremenom časa, so Madžari ostali stari domišljavci: oni ne delajo, ne obnavljajo, temveč žrtvujejo ves čas sanjam o madžarski iredenti.

Kakšni domišljavci so Madžari, nam lahko dokaže vest, ki jo je pred kratkim raztrosil v svet peštanski »Uj Nemzedek«: razkričal je, da ne pripadejo Madžarom samo kralj, ki jih imajo »začasno zasedene« Jugoslovani, temveč da dobi Madžarska nazaj tudi osem slovaških županij, katere upravljajo sedaj Čehi. Da bo laž verjetnejša, je »Uj Nemzedek« dodal, da se z odpadom omenjenih osmih slovaških županij računa v Pragi kakor z gotovim dejstvom.

Nedavno se je vrnil iz Pariza čehoslovaški mirovni delegat Osudsky, in ko so ga vprašali kako stoji madžarska stvar v Parizu, je dejal: Madžarska delegacija pojde v Pariz kočeš — nočeš in bo prav tako hočeš — nočeš morala podpisati predloženo ji mirovno pogodbo. V Parizu se bo že uverila, da so meje napram Madžarski končno veljavno določene in da se definitivni tekst mirovne pogodbe ne da več izpremeniti.

Madžarom pa tudi ta izjava ne pomaga. Kakor doslej gostijo še nadalje antantino misijo v Budimpešti in ji dokazujejo svoje »trpljenje« v svetovni vojni. Zato se ni treba čuditi poročilu nekega člana antantnega zastopstva v Budimpešti, ki je pisal v Pariz, »da je madžarski narod trpel in med vsem narodi v vojni največ pretrpel, zakaj vse, kar je žrtvoval, je moral žrtvovati proti svoji volji tujim spletkarjem na ljubo«.

Kako stoji madžarsko vprašanje v Parizu, nas lahko informira tudi poročilo nekega našega iz Pariza donov došlega delegata, ki je o teritorialnih vprašanjih Madžarske podal to-le izjavo: Vprašanje madžarskega ozemlja je že davno gotova stvar, svet četvorice ga najbrže ne bo več pretresal. Kralj, ki jih imamo, so torej definitivno našli in madžarske sanje nas kvečjemu lahko zabavajo, resne bojzn pa ne morejo zbuditi v nas.

Liga za madžarsko iredento.

V Budimpešti so Madžarofilni osnovali društvo, katerega namen je, delati na to, da se Bačka, Baranja in Banat s starimi mejami priklonijo Madžarski državi. Pozabili pa niso niti na Prekmurje, kar nam lahko posvedoči letaki, ki so jih Madžari po svojih agentih delili prekmurškemu prebivalstvu.

V letakih pozivljajo Prekmurce, naj nemudoma zahtevajo 1. izpraznitev Prekmurja po srbski vojski do Drave na južni strani; 2. zasedbo Prekmurja potom honvedskih čet; 3. angleško komisijo (Angležem diši Budimpešta kot sedež trgovine na vzhodu, Madžarom pa angleška komisija. Čudna harmonija!) ki naj se uveri o čustvih prekmurškega prebivalstva. Eden od teh letakov končuje s karakterističnim zaključkom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Zivelo naše rimskokatoliško Medmurje! — V drugem letaku so imenovane vse osebe, ki so sedaj na krmilu upavnih oblasti. O njih pravi letak: Vsakega pravičnega in domoljubnega Prekmurca dolžnost je, da na imenovane renegate (sedanje uradnike) pazi in da prepreči njihov beg kadar vkoraka v Prekmurje honvedska vojska.

Te ljudi je teba takoj predati madžarskemu vojaškemu poveljstvu, da bodo kaznovani. Na vseh letakih je podpisano poveljstvo honvedskega društva za Prekmurje.

Zagrebska »Nar. Politika«, ki piše o zadevi obširneje, zahteva, da podyzame vlada proti doseljenim Madžarom, renegatom in židom v Prekmurju najstrožjo akcijo.

Protinepismenosti med Srbobhrvati.

Hrvatska in Slavonija, Bosna in Hercegovina, Dalmacija ter ostale srbobhrvatske pokrajine imajo toliko analifabetov, da so začeli posamezni rodoljubi in skoro vse časopise baviti se s problemom, kako se naj odpomore temu zlu.

Zagrebska »Narodna Politika« piše: Ne samo, da ne raste število pismenih ljudi, temveč se po nekaterih krajih nepismeni celo procentualno množijo. To ni čudno. V nekaterih krajih nima naš človek dovolj smisla za šolo, kjer ga pa ima, tam nima otroci oblek, čevljev; ponekod jih zadržujejo doma radi dela na polju ali radi kasnih drugih poslov. Tako raste nepismenost.

Veliki so grehi prejšnje uprave. V nekem kraju je n. pr. 796 šolobveznih otrok, ali samo en učitelj. Solo obiskuje 70-75 otrok. Podobnih slučajev je pri nas vse polno.

Radi tega so započeli rodoljubni akcijo proti nepismenosti. Vsakdo je dolžan, sodelovati. Glavno je pri tem, da si vsakdo izbere za pobijanje nepismenosti takšno metodo, ki je primerna in uspešna za področje njegovega delokroga. Za Hercegovino je zelo dobra metoda fra. Didaka Buntiča, ker se je tamkaj narod navadil, da posluša frate in da se zbere na določenem mestu, kjer se uči čitati in pisati. Na Hrvatskem in v Slavoniji, kjer je ljudstvo mnogo manj razpoločeno za disciplino je treba metodo predrugačiti. Ne smejo se forsirati kurzi, temveč se mora uvesti poučevanje poedincev. Poučavali naj bi pismeni kmetje in kmetice. Dolžnost duhovništva, učiteljstva in dijaštva je, da takšnim kmetom-učiteljem pokaže način, kako je treba poučavati nepismene.

JUGOSLOVANI V ROMUNIJ.

Subotiški list »Neven« poroča: V Banatu vzdihuje pod romunskim jarmom krog 80.000 pravoslavskih in krog 15.000 rimskih katolikov, ki živijo v planinah med Oravico, Anino in Rešicebanjo in se imenujejo Krašovani. Oni govorijo naš jezik, toda, ker živijo v morju tuje jezika. Je opravičen strah, da se ne bodo mogli zoperstavljati strašnemu romunskemu navalu in da se bodo porumunili. Pomni moramo, da so nam vzeli. Romuni 4 pravoslavne monastire (samostane), najbogatejši srbski monastir Bezdin pod Aradom. Sent Djurdj med Temišvarom in Vršcem, dalje Zlatico pod Belo Crkvo in Baziaš monastir ob Donavi.

Tam imamo 43 pravoslavni far in 61 šol. Od 61 učiteljskih mest je zasedenih le 49, in to 27 mest ed vposobljenih, a 21 od nevposobljenih učiteljev. — Katoliki nimajo svojih šol. Pri njih so bile za časa madžarske ere vse šole državne, a učitelji Madžari — sedaj bodo seveda Romuni.

Naši Klisurci, bivačji preko srbskih mej ob Donavi, katerih je krog 16.000 ravno tako nimajo svojih šol. Tudi pri njih so šole državne, a učitelji Romuni ali Madžari

Kajtlmar: Fragmenta vitae.

ODLOMKI ŽIVLJENJA.

(Konec.)

Kako da si odšel in si me pustil samo?

Ali bi mogla kdaj verjeti, da boš odšel pred menoj? Vse na svetu bi mogla verjeti, da solnca ni, da solnce ledeni, ne greje bi verjela, a tega ne, da odideš in me pušiš samo.

Kako je prazna naša hiša, kako žalostna! Tvoji in moji otroci sede pri mizi. Vsa živim v njih, razen njih, ni zame ničesar na svetu. In vendar — dala bi vse, ko bi se vrnil ti.

Sede ob mizi in jedo. Kar poveš najmanjši — najraji si ga imel, saj veš — žlico, pogleda na prostor, kjer si sedel ti, in vpraša: »Kje pa je ata?«

Vsi povesejo žlice, vsi zastrme na prazni tvoj prostor.

Kaj naj jim porečem? Zbežim v spalnico, se vržem čez tvojo posteljo in plakam, plakam...

Jugoslavija.

Politična posvetoovanja v Zagrebu.

Zagreb, 5. (Izv. poročilo). Sinoči in danes zjutraj so se pripelali v Zagreb minister Pribičević iz Beograda, minister dr. Lukinić iz Karlovca, minister dr. Kramer in predsednik pokrajiske vlade dr. Zerjav iz Ljubljane. Ob tej priliki se vrše danes in jutri važa politična in gospodarska posvetoovanja, posebno tudi v valutnem posvetoovanju.

Ministru Pribičeviću groze z atentatom. LDU 5. »Pravda« javlja: Depesa bez podpisa iz Zagreba proti ministru notranjih poslov Svetozarju Pribičeviću z atentatom ob prihodu v Zagreb.

Vabiljo nas. LDU Trst, 3. Dopisnik lista »Lavoratore« javlja iz Zeneve, da po-šoča beograjski korespondent lucenske Agence Centrale, da bo Jugoslavija povabljena, da sklene s Francijo in Anglijo defenzivno zvezo. Ratifikacija mira v Avstriji.

LDU Beograd, 4. »Beogradski dnevnik« poroča: Vlada bo v kratkem času ratificirala saintgermainsko mirovno pogodbo. Pogodba bo objavljena v »Službenih Novinah« v obliki naredb. Na ta način bo prešla naša država v mirovno stanje z Avstrijo. Potem pride na vrsto ratifikacija mira z Bolgarsko in Madžarsko.

Čiščenje na železnici. LDU Beograd, 4. jan. Ministrstvo za promet je izvedlo tajno kontrolo

železniškega osobja. Kontrola je svoj posel že začela in pokazali so se že tudi znatni uspehi. Tako so našli predsinoti v Batajnici postajena-čelnika opitega in v družbi tamburašev, in sicer ravno pred prihodom brzoviaka. Ta postajenačelnik je bil takoj suspendiran ter se je uvedla proti njemu sodna preiskava.

Prevarani Črnogorci.

LDU Beograd, 4. jan. »Pravda« javlja s Cetinja: Mnogo Črnogorcov, ki so zbežali in nočejo služiti Italijanom za njihove nakane, se je predalo našim oblastim. Vsi trdijo, da so bili prevarjeni od Italijanov.

Regent izostane do 13. t. m.

LDU Beograd, 5. jan. Nj. Visokost prestolonaslednik regent Aleksander se ne vrne v Belgrad pred pravoslavnim Novim letom.

Se laška hnavščina.

LDU Beograd, 5. jan. Zastopnik ministra za zunanje posle g. Ljuba Davidovič je prejel iz Pariza od laškega zunanjega ministra Scialoja to-le brzovoljko: Cestitke, ki mi jih je Vaša ekscelencija ljubeznivo izrazila, so me globoko ganile in sem vam zanje iskreno hvaležen. Vaši ekscelenci in lunaškemu narodu. Zigar zunanjo politiko vodite, pošiljam svoje čestitke, navdahnjene z željo, da postane vez, ki družji naša dva naroda, še tesnejša.

Razna poročila.

Mirovna konferenca.

LDU Beograd, 4. »Politika« javlja iz Pariza: iz ameriških in angleških krogov doznavamo, da pride sredi t. m. Lloyd George v Pariz, da z zastopniki drugih zaveznikov izmenja ratifikacijske listine mirovne pogodbe z Nemčijo. Ako bo tedaj rešeno vprašanje glede D'Annunzia in njegovih upornikov, pride gotovo tudi Nitti v Pariz in nato se pravzaprav prične jadranska konferenca. Kakor vse kaže, te malo upanja, da se doseže sporazum med rimsko vlado in D'Annunzijskimi uporniki. Zastopnik Anglije sir Crowe bo oddal svoje posle angleškemu ambasaderju in v dveh dneh zapustil Pariz.

George pojde z Nittijem v Pariz.

LDU Pariz, 5. Po izvestjih iz Londona odpotuje Lloyd George v sredo zjutraj v spremstvu italijanskega ministrskega predsednika Nittija, ki dosepe danes v London, v Pariz, kjer se bo mudil do 20. januarja.

Obnovljen promet v Avstriji.

LDU Dunaj, 5. Jan. Javni osebnosti in prižalni promet na avstrijskih železnicah se v redo dne 7. t. m. vzpostavi do nadaljnjega v istem obsegu, kakor pred 22. decembrom. Promet ostane kakor dosedaj uknjen samo ob nedeljah.

Grški kralj si zlomil nogo.

LDU Atene, 3. jan. Havas po- s konja in si zlomil nogo v gležnju. roča: Kralj je pri skakalni vaji padel. En mesec bo moral ostati v postelji.

Povratak češke sibirske armade.

LDU Praga, 3. januarja. (ČTU). Francosko vojni ministrstvo je čehoslovaškemu ministrstvu za zunanje stvari poslalo brzovoljko, kjer potrjuje dogovor Zedinjenih držav z Veliko Britanijo glede povratka čehoslovaške armade v Sibiriji. Zedi-

njene države dovoljujejo kredit in ladje za prevažanje 36.000 mož, ostane pa Velika Britanija. Armada se je že začela vračati.

Madžarska mirovna delegacija.

LDU Budimpešta, 5. Prva skupina madžarske mirovne delegacije je danes dopoldne odpotovala v Pariz.

Pariz pod vodo.

LDU Pariz, 3. januarja. Havas poroča: Sena preplavlja čimdalje večje dele glavnega mesta Pariza.

Delo v Petrogradu ustavljeno.

LDU Kodań, 4. januarja. (Dun. KU). Po brzovoljki iz Helsingforsa poroča »Krasnaja Gazeta«, da je vsled pomankanja strovin ustavljeno delo v vseh petrogradskih tovarnah.

Vstaja v Koreji.

LDU Pariz, 3. Jan. Kako poroča »Chicago Tribune« iz Washingtona, je izbruhnila v Koreji očitna vstaja. Isti list poroča z Honolulu, da podpirajo gibanje krščanski misijonarji in čet japonske policije v Koreji.

Požar uničil 31 lokomotiv.

LDU Dunaj, 4. (ČTU) Škoda, ki jo je povzročil požar v tavnici lokomotiv Severne železnice v Jedlersee, cenijo na 40 milijonov. Uničenih je bilo 31 lokomotiv.

Bivši policijski prefekt v Benetkah osumljen velleždaje.

LDU Dunaj, 4. Bivši policijski nadzornik v Benetkah je bil aretiran zaradi velleždaje in sporazuma s sovražnikom. Listine, ki dokazujejo njegovo krivdo, so se našle v Pulli.

Potresl v Mehiki.

LDU Mehika, 5. Jan. Agence Havas javlja: Potresl na kopnem in na morju so na več krajih dežele. zlasti v provinci Veracruzki povzročili ogromno škodo. Katastrofe so zahtevale mnogo ljudi kot žrtev.

Neodrešena domovina.

Laška kultura.

LDU, 4. januarja. Poveljniki posadke v Primostenu je dal z bikovko bičati Mata Huljeva, Skorina in Dupina, ker so se protivili rekviziciji olja. Huljeva so aretirali in oddali vojaškemu sodišču v Zadru.

Za naš Vis.

LDU Split, 4. januarja. Povodom vesti, da bi Vis mogel pripasti Italiji, se je v vsej nezasedeni Dalmaciji med prebivalstvom pojavilo močno gibanje za priklopitev Visa Jugoslaviji.

Nemiri v zasedeni Dalmaciji.

LDU Split, 4. januarja. Na božične praznike je bilo v Rogoznici, v Tijenem, Vodciah in Kninu več resnih spopadov med prebivalstvom in karabinjerji. Več oseb so zaprli zaradi popevanja narodne himne.

Pred rešitvijo jadranskega vprašanja.

Nitti v Parizu.

LDU Pariz, 4. januarja. Ministrski predsednik Clemenceau je danes popolde sprejel italijanskega ministrskega predsednika Nittija in imel s njim daljši razgovor.

Zacetek konference.

Trst, 4. V Parizu se te dni sestanejo francoski, angleški in italijanski premijeri, ki bodo razpravljali med drugim o jadranskem in turškem vprašanju.

Pogovor s kraljem.

Trst, 4. Predsednik Nitti je imel prad odhodom iz Rima s kraljem dolg razgovor, v katerem se je določila meja italijanskih zahtev, ki jih ima Nitti predložiti zaveznikom v rešitev.

Malodušnost Italijanskih listov.

Trst, 4. Razni listi, med njimi tudi »Messaggero«, izražajo malodušnost in dvomijo o uspehih Nittijevega potovanja v London, ker zadevajo italijanske zahteve pri ententi že italijanski odpor in nasprotje.

Dva reška delegata pri državuem podtajniku.

LDU Trst, 4. Državni podtajnik ministrstva za notranje posle Grassi je sprejel reška delegata Bellascha in Ninija ter se z njima razgovarjal o merah in ukrepih, ki jih zahteva reški Consiglio Nazionale, dokler se definitivno ne reši vprašanje pripadnosti Reke.

Japonci v Sibiriji.

LDU Pariz, 5. januarja. »Matina« piše o japonski intervenciji v Sibiriji: Sedaj je jasno, da Zedinjene države pošlajo Japonski v Sibiriji popolnoma proste roke. To je eden izmed najvažnejših preobračajev v zgodovini. Strah proti bolševizmu daje Japonski premoč, katere ne bi mogla pridobiti niti v vojni z Rusijo, niti za svetovne vojne. Zedinjene države in Japonska postanejo sedaj velike okrajine države Tihlega oceana. Japonska bo vsled tega tudi v evropski politiki igrala pomembnejšo vlogo; Sibirija postane za Japonsko to, kar je Kanad za Anglijo. Nezizmerno bogastvo zemlje ogromnega bsega bo omogočilo tvrbo nove velikanske države.

Prizoročite „JUGOSLAVIJO“

Ave Ilirija.

Knjiga vsebuje poleg kart in slik več ali manj znanih jugoslovanskih vellčin, šest sestavkov avtorjevih ter osem tujih — na vsak način množno, da bi imela knjiga pomen, če bi odgovarjala kvantiteta kvaliteti. Tega se žalobog ne da trditi. Takoj označi avtorja, ki se nahaja na čelu naslovne strani in pravi, da je doktor Zupanič član mirovne delegacije, je treba dementirati. Če si je dal spisati gospod doktor uvod od nekega Mercierja neznanega imena in se pustil tako malo poslaviti, je to seveda njegova stvar, če pa je navedel istemu uvodopisnik svoja dela na tak način, da je štel vsak podlistek za delo, tako da vidimo prestrašent, da je spisal dr. Zupanič 28 knjig, je to pa vendarle

Dr. Niko Zoupanitsch, membre de la Délégation du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes a Congrès de la Paix. Ave Illyria. Préface de Jean-André Mercier. Avec 2 cartes et 13 planches hors-texte Paris. Société Générale d'imprimerie et d'édition levé.

malo bdivč.

Na višini uvoda in bibliografije stoji tudi vsebina ostalega dela knjige. Najpreje je razprava, kako daleč sega v srednjo Evropo Balkanski polotok, nato zemljepisni oris Koroške in zahteva, da mora pripasti Beljak nam, ker bi bil v nemških rokah velika nevarnost za širjenje germanizacije proti Trstu, nato sta dve meditaciji povprečne mere o Kosovem ter prvo poglavje študije o »Jugoslovan. krvi in plemenu.« Kaj naj pomeni to poglavje, ne morem uganiti. Dokaznega ni v njem ničesar — in kaj naj bi nam tudi koristilo nasproti tujini, če doženemo — če je to mogoče z antropologijo — kakšno pleme ali plemena so stanovala prvotno na Balkanskem polotoku. Da bi pa hoteli povedati Francozom, kaj je antropologija, se mi ne zdi potrebno, saj imajo svojega Le Bona, ki je premenil tisoče črepij tam po Indiji in Nepal. »Splošni oris jugoslovanske literature« je dolgočasen, dokler ne pridemo do Prešernovega »Crox sur la Savica« = Križ na Savici. Tukaj je dvoje mogoče: ali je dr. Zupanič

pozabil slovenski in ni »Krst« nikdar brah, kar ni lepo — ali pa je pisal knjigo srbski in je Srb, ki je prevajal stvar na francosčino smatral »Krst« za »Križ«, kar je še bolj verjetno, ker diši knjiga precej po prevodu. Drugi sestavki niso avtorjevi, zato jih pustim ob strani. In potem te transkripcije. Jaz še nisem videl, da bi se Clemenceau transkribiral po jugoslovansko. Zato pa najdemo pod sliko ljubljanskega župana napis Dr. Ivan Tavtchar! Kako se to ne samo lepo vidi, ampak kaže tudi velik naroden ponos! In tudi gospod Pašić se ni pomišljal podpisati svojega imena na pogodbi z Nemčijo Pachitci.

Nisem mnenja, da je narod bogve kaj pridobil, če izide o njem kakaj knjiga v kakem tuj jeziku. Iluzija, da postopajo z nami tako, ker nas ne poznajo. Je bila pač — Iluzija! Vendar, če se kaj publicira, naj se publicira kaj solidnega. Z medikretitami se žel celo nič ne pomaga. Če pa izda kdo kaj takega v lastno zabavo, mu seveda ne gre kratiti veselja.

Joso Jurkovič.

Dnevne vesti.

— Danes prilagamo vsem naročnikom položnice in jih prosimo, da čimprej obnove zaostalo naročnino, da se jim ne ustavi list.

Upravništvo.

— Preselitev. Urad za zaščito beguncev in komisija za mirovno konferenco sta se preselila v postojbe Slov. kmetijske družbe (Turjaški trg štev. 3, II. nadstropje).

— Razpust občinskih odborov. Deželna vlada je razpustila obč. odbor v Nadolah. Za gerenta je imenovan posestnik Martin Fric. — Pravitako je razpuščen tudi obč. odbor v Pekrah, kjer je bil imenovan za občinskega gerenta posestnik Anton Robič.

— Vojaške službe oproščeni bodo prostovoljni sodelavci, ki posvetijo svoj trud državi zaščiti dece in mladine, dokler bodo aktivno v rešeni nameni sodelovali. Gospod vojni minister je glasom rešitve FDJC Br. 92627 od 13. decembra 1919 dovolil, da se za vsak konkreten primer napravi poseben predlog ter da se navede, v kakši vojni obvezi je dotičnik. V prvi vrsti pridejo v poštev poveljniki, ki v manjših krajih (kjer krajevnih zaščit ne bo) prostovoljno prevzemo posel. Državno odeljenje bo razven tega izposlovalo tem poveljnikom brezplačno vožnjo za službena potovanja po železnici in z ladjami. Oblastna zaščita dece in mladine za Slovenijo v Ljubljani, dne 30. decembra 1919.

— Zvišanje brzojavnih pristojbin v prometu s Čehoslovaško. Počeniš 1. januarjem 1920 se zviša pristojbina za brzojavke v Čehoslovaško od 6 par na 10 par t. j. po sedanjem tečaju od 21 na 35 vin., minimum 1 dinar ali 3 krome 50 vin. Poleg redne pristojbine je plačati pribitek 1 dinar ali 3 krome 50 vin. Za vsako brzojavko kakor do sedaj. Za časopisne brzojavke je pristojbina znižana za 50 odstotkov.

— Na podkovoško šolo v Zagrebu se sprejme 40 gojenec, ki se izučijo na državne stroške v podkovski stroki. Pogoji: naše državljanstvo, izurjenost v kovaški obrti, telesna sposobnost za podkovarstvo, starost 16—35 let, čitanje in pisanje, npravnostno sprčičevalo. Šola traje eno leto; dve leti mora potem vsakdo služiti kot podkovski mojster pri voljakih. Gojenci dobe poleg polne oskrbe še doklado 30 dinarjev na mesec. Zglasiti se je dne 15. t. m. osebno v vojašnici prestolonaslednika Aleksandra v Zagrebu.

— Politično društvo za poljaški okraj je imelo v soboto večer v mali dvorani »Mestnega doma« občni zbor. Izporočil predsednika in tajnika je razvidno, da je bilo društvo v preteklem letu zelo agilno in je imelo tudi lep denarni promet. Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen zopet g. Babnik, ki je v svojem nagovoru povdarjal, da se politično društvo, ki je bilo doslej samo splošno napredno, odloči za eno izmed obstoječih strank. Med obravnavanjem prisotnih članov je izjavil, da pride v poštev edino nar.-soc. stranka. V istem smislu je govoril novoizvoljeni tajnik g. Vojska, ki je obsodil stare politične stranke, češ, da so ob prevaru prevzele samo blesteče jugoslovanske naslove, po svoji praksi in strukturi pa ostale črnokozice kakor so bile v Avstriji, ko so agitirale za vojna posojila, zbirale mašo mladino k Jungschützovu, pošiljale polkoma na fronto srebrne rogove itd. Temu nasproti — je izjavil g. Vojska dalje — je stranka nar. socialistov čista in neomadeževana, stranka duševnih in manualnih delavcev, zato mora biti vsak pošten in delaven Jugoslovan njen pristaš. Predsednik je odredil nato glasovanje o predlogu, da vstopi napredno politično društvo en bloc v nar. soc. stranko. Predlog je bil sprejet z vsemi proti nemu glasovi.

Montecario v zagrebškem »Trgovskem domu«. Zadnje dni je zagrebška policija vdrla v »Trgovski Dom«, o katerem se splošno govori, da se v njegovih prostorih brezmejno hazardira. Ničesar izrednega ni, da igrajo ali zaigrano posamezniki ee sam večer 80—100.000 kron. Šampanja se popije vsak večer za 10—15.000 K. Ko je prišla policija, so gospodje zbežali, kjer je kdo mogel, tako, da so jih dobili samo par. Židovski tihotapci in veržniki se zadržijo zabavati na račun poštepih ljudi.

— V imenik tukišnje odvetniške zbornice je bil 24. dec. l. vpisan dr. Franjo Ivančič v Novem mestu.

— Tatvina na mariborski državni gimnaziji. Na Silvestrovo je izplačeval sluga na mariborski državni gimnaziji plačo gg. profesorjem. Imel je

denar v konferenčni sobi in je že šestim profesorjem izročil plačo, med tem pa ga je nekdo poklical k ravnaletju. Ko se je sluga vrnil ni bilo več denarja. Izgubil je 18.600 K, vsled česar ostali profesorji za novo leto niso dobili plač. Govori se, da je denar ukradel neki vojak.

— Znamenje časa ali kaj? Ljubljanski magistrat razpisuje ponovno šest poročnih ustanov, katerih najvišja iznaša 250 K, najnižja pa 128 K. Za ustanove ni prošil prvič nihče.

— Tatvina na Viču. Kovarji Molarju na Viču so neznanim zlikovci pokrali perila v vrednosti 5524 K.

Ljubljana.

— Borštnikov večer se bo vršil v četrtek dne 8. t. m. v Ljudskem domu. Ob tej priliki bo recitala več pesmi nepozabnega pokojnika gospa Zofija Borštnik-Zvonarjeva. Vsi, ki so kdaj bili deležni sugestivne umetnosti Ignacija Borštnika, bodo na ta večer pohiteli z odprtimi srci. Predprodaja vstopnic je v trafikli v Prešernovi ulici in na dan predstave pri blagajni do pol 8. ure zvečer.

— Nemška govornica na sokolski zabavi v Unionu. Na sobotni sokolski zabavi v hotelu »Union« je bila prilika slišati par »frajlice«, kako se s pomošom poskušajo v blaženi nemški govornici. Ko bi dotične »frajlice« res obvladale ta občevalni jezik, bi se še človek ne zgražal toliko toda govorile so tako, kakor smo včasih imeli priliko poslušati po nekdanjih posilnemških mestecih v Celju ali Ptujii poulično renegetasko fakinažo.

— I. jugoslov. akad. ples prirede dne 8. januarja 1920 ob 20 uri v gorenskih prostorih »Nar. Doma« jugosl. akad. podpr. društva Ljubljana. Zagreb, Wien, Praha, Brno v prid svojih podpornih akcij in gmotno zboljšanju potrebnim visokošolcem, na katerega se vabijo tem potom vsi akademiki. Vstopni 10 K za akademike.

— »Samopomoč« naznanja, da sprejema od srede naprej tretji obrok deleža. Priporoča se, da plačajo člani če le mogoče cel delež, ali vsaj več obrokov, da se olajša delo pisarni.

— Radi navijanja cen je v preiskavi več ljubljanskih gostilničarjev, ki so točili vino po 18, 20 in 28 kron.

— Zloraba s krompirjem. Mestna aprovizacija prodaja krompir, če se ne motinno v poljubnih množinah, po 1 K 50 vin. 1 kg. Krompir nakupujejo prav pridno tudi branjevke. Ki ga potem prodajajo na trgu po 2 K 10 vin. do 2 K 40 vin.

— Trgovina Velkavrha na Rimski cesti je prodajala krušno moko, ki je bila v soboto še po 7 K, včeraj je po 9 K 1 kg. Radi bi vedeli zakaj? Kaj res vse odredbe in kazni nič ne izdalo?

— Ptčja glava v kruhu. Neki uslužbenec pri g. Češkotu na Dunajski cesti je prinesel v naše uradništvo kruh, v katerem se je nahajala cela plesnjiva ptčja glava. Kruh je iz vojne pekarnice. Kako ravnao takakaj z moko, bi res radi vedeli. Takšen kruh pač ni samo nagnusen, temveč tudi škodljiv. Tudi pri kruhu, ki je namenjen »navadnim ljudem« bi smeli bolj paziti.

— Nasedla je. Neka kmetica iz Velikih Lašč je hotela zamenjati 3 dolarje in je pred pošto popraševala ljudi, kje li se to dalo storiti. Neka slučajno mimoidoča dospodsko oblečena ženska je bila toliko uslužna, da se je ponudila kmetici in ji rekla, da bo ona sama preskrbela zamenjavo. Lahkoverna kmetica ji je dala dolarje, a na vrnitev »prijazne« dame je čakala zaman.

— Pozabila se je v soboto opoldne na glavni pošti v brzojavnem oddelku spodaj beležna knjizica zlatobrezana z različnimi važnimi potrdili. Najditelj se prosi, da to odda proti nagradi pri A. Klun, Dalmatinska ulica št. 7, II. nadstropje

Društvena in uradna obvestila.

Društvo poštinih prometnih uradnikov ima svoj sestanek dne 8. januarja t. l. ob pol 20. uri v gostilni pri »Panki« Vegova ulica 10.

Pokrajinski zdravstveni svet za Slovenijo in Istro ima v četrtek 15. januarja ob 9 uri popoldne v posvetovalnici deželnega dvorca na Kongresnem trgu svojo VIII. sejo. Na dnevnem redu je med drugim: Poročilo o ministrskem načrtu glede ustanovitve poklica občinskih zdravstvenih nadzornikov. (Referat g. Zakarar).

Telov. društvo Sokol na Vrhniki ima dne 6. t. m. na praznik Treh kraljev svoj redni občni zbor ob 15. uri v kavarni pri Crnem orlu.

Ptujski visokošolski piredne dne 5. prosinca v dvorani »Društvenega doma« akademski ples. Oni, ki niso dobili vabil, naj se obrnejo na pripravljalni odbor.

— Zveza poštnih organizacij za Slovenijo priredi 10. t. m. v Unionu v Ljubljani zabavni večer z vojaško godbo, petjem, plesom itd. Vstopnina 6 K, vstopnice v predprodaji v trafikli Dolenc, Prešernova ulica.

Pevsko društvo »Slatija« Vič-Olince vabi svoje člane in članice na redni občni zbor, kateri se vrši v nedeljo dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih restavracije »Amerika« na Olincah z občajnim sporedom. Pridite vsi!

Dijaštvo.

— Dijaški transport v Brno odide brez ozira na praški transport 8. t. m. popoldne. Vsak udeleženec naj prinese med 11. in 1. uro istega dne na južni kolodvor poleg prtljage tudi potni list, izvoznice in denar za vožnjo do Dunaja, eventualno tudi izkaznico za polovnično vožnjo. Istantam se izve tudi ura odhoda vlaka.

— Dijaški transport. Transport v Prazi preko Dunaja in Brna (tovorni vagon), ki je bil napovedan za 8. t. m. se vsled prireditve plesa v korist visokošolskega dijaštva, ki se vrši 8. t. m., preloži na 12. t. m. ob 3. uri popoldne. Transport voli tov. Z. Fakin, Vodna steza št. 1. Nadaljni transporti odhajajo na Dunaj: 20. jan., vodi tov. Metod Pfeifer, Rimska cesta 12 in 29. jan., vodi tov. Miloš Rybač, Poljska cesta 7. Glede potnih listov naznanjamo enkrat za vselej, da jih sprejema tov. Zupančič, v pisarni podpr. društva, Hotel Tivolii II, vsaki dan od 11. do 12. ure. Zadnji termin oddaje je štiri dni pred odhodom vsakega transporta.

»Perijalni Savez Ljubljana«, hotel »Tivolii«.

Gledališče.

Sporočila repertoarja.

Radi obolesti več članov, smo morali spremeliti repertoar prihodnjih dni sledeče:

Opera:

V torek, 6. jan. »Prodana nevesta«, izv. abon. V sredo, 7. jan. »Rusalka«, abon. D. V četrtek, 8. jan. »Rigoletto«, abon. E/2.

Drama:

V torek, 6. jan. popoldne »Pepek«, izv. abon., zvečer »Protekcija«, izv. abon. V sredo, 7. jan. »Na dnu«, abon. A. V četrtek, 8. jan. »Pepek«, uradniška predstava izv. abon.

DRAGINJA IN STANOVANJSKA BEDA.

Veliko se je že pisalo in kritiziralo čez draginjo vseh življenjskih potrebščin, ali o draginji stavnega materiala se še do danes nihče ni oglasil, dasi je tudi ta draginja in verikolnost s tem materialom narodu zelo škodljivo. Če pogledamo številke cen stavnega materiala iz predvojnne dobe in danes dobimo sledečo sliko: Židna opeka je stala pred vojno za 1000 kom. 30-32 K, danes stane 750-800 K, to je 2400 odstotkov poviška. Živo apno je stalo vagon 240 K, danes 4500, Portland-cement prej vagon 340 K, danes 7000, to je 2050 odstotkov več. Zagan les je stal 30-32 K, danes ga hrvaški ljudje plačujejo po 700 kron za 1 kubični meter. Kje se bo našel bogataš, kateri bi toliko denarja žrtvoval za hišo, ki mu pri današnji najemini ne obrestuje kapitala niti z pol odstotkom? Vprašanje je ali so te cene tudi upravičene ali ne? Gotovo ne! To je navadno oduševstvo. Če pomislimo da so se delavske moči, upoštevajoč 8 urni delavnik, podražile za 800 odstotkov, kje je potem upravičeno našo kamenje iz katerega se dela apno pri nas v gozdih, podražiti kakor sem zgoraj navedel za 1900 do 2400 odstotkov? Izgovor, da se je podražil premog, tudi ne drži, ker se je isti podražil samo za 200 odstotkov, nikakor pa ne za 800 odstotkov. Če vpoštevamo vse težkoče glede produkcije stavnega materiala, pridemo do zaključka, da bi se staveni material lahko oddajal z 1000 odstotnim poviškom z dobrim zaslužkom. Potem bi lahko še marsikateri popravljal ali novo hišo zidal ker bi bilo to delo skoro za polovico cenejšee. Znano nam je, da smo pred markiranjem še dobili židno oepko po 460-480 kron 1000 komadov, po markiranju pa so poskočili in navijali na 750-800 kron. Žagaj

les se je dobil pred markiranjem za 450 kron danes stane že 700 kron. Apno je bilo pred markiranjem po 35 kron 100 kg, danes že 45 kron. To se je zgodilo vkljub temu da imajo ti dobavljaci še stare zaloge, ker se sedaj opeka ne izdeluje. Lesa imajo trgovci že iz poletja, ko so ga nakupili še po 2-300 kron.

Da trpi vsled tega navijanja cen stavnega materiala stavnena obrt z delavci vred, je jasno. Saj so ti delavci od vseh danes najslabše plačani ker ravno ni dela in ker mora gopodar material tako drago plačati, da mu za delavce in obrtnike dostikrat nič ne ostane, tako da morajo obrtniki delati na up in se še s strankami tožarijo za plačilo. Ako se do pomladi te cene ne bodo regulirale, se je bati da bo stavnena obrt popolnoma zaspala in nastala še večja brezposelnost in večje pomanjkanje stanovanj. Kako pa pridemo mi obrtniki in staveni delavci da se moramo zadovoljiti z 7-800 odstotkov poviškom plače in stradati, med

tem ko ti liferantje prodajajo material z 1900-2400 odstotkom poviškom plače in stradati, med tem ko ti liferantje prodajajo material z 1900-2400 odstotnim poviškom? Znano je, da kjer stavnena obrt spi, tam tudi vse druge obrti spijo.

Mislim, da bi deželna vlada tudi tem liferantom lahko nastavila maksimalne cene, kakor se dela pri drugih trgovcih, kar bi se tukaj veliko lažje storilo ker je ves ta material doma toraz kalkulacija lažja kakor pa pri inozemskem blagu. Najbolj nesramne so cene drv in lesa. Če računamo da se plačuje vzroike in delavce 800% dražje, kako zamorejo ti ljudje potem les in drva prodajati za 2000% dražji? Kdor noče delati, gre z lesom trgovati, ker ravno pri tem verženju tako lepo zaslužl, ljudstvo pa naj pomanjkanje trpi. Naredba deželne vlade, kjer se gradi s kaznijo vsakemu kdor bi sedaj podražil kakšno blago naj se strogo izvršuje tudi pri liferantih stavnega materiala. Stavbeniki.

Pokrajinske vesti.

Sv. Barbara v Haložah. Dne 14. dec. 1919 zvečer je pogorelo viničarsko poslopje učitelja Vobiča v Paradižu. Za sedanje čase je škoda ogromna, ker je pogorelo razven živine vse, kar se je nahajalo v popolnoma lesenih stavbi, tudi dragocen les za pohištvo. Sum je takoj splošno letel na viničarje, ki so se izselili. Postajal pa je tem večji, ker se je žena za nekaj dni utopila, hčer pa je brez sledu izgnila. Na starega leta dan pa so našli otroci v Furštovi hosti to deklico na bukvi obešeno in že yso oključvano. Ljudstvo je splošno mnenja, da ju je pekoča vest spravila do tako žalostnega konca. Huden prizadet je v tej nesreči tudi novi viničar, ki se je ravno isti dan znošil živila, obteko, obhvalo in razno pošlsko orodje na podstrežje in mu je to vse zgorelo.

V Ptulu je bil gostilničar Ignac Rajh obtožen, ker je zaračunal navadno porcilo golaša 5 K, dočim vs

druge gostilne računajo 4 K, maksimalna cena pa je celo samo 3 K. Rajh je bil sicer oproščen, splošno sodba pa je, da bi bil kaznen bolj zaslužl kakor pa pek Vavpotič, ki je moral plačati 1500 K globe in so mu za 8 dni tudi perkarijo zaprli.

Iz Trboveh smo prejeli sledečo pojasnilo: Ako je mislil dopisnik vaše notice v št. od 30.p. m. o oddaji bencina po trboveljski družbi g. M. Kramerja je bil slabo informiran, ker je družba g. Kramerja bencina sama dva dni posodila, torej niti prodala, še manj pa darovala. O Kramer tudi ni »stuječ«, ampak domačin, v Trbovljah rojen in tja pristojen.

Stein in Krahn. Na aktu, ki sem ga dobil od ukrajnega glavarstva v Kranju, vidim žig: K. K. Bezirks-hauptmannschaft, Stein. — Da je že zdaj kaj takega mogoče, bi ne verjel, ko bi ne videl sam. Drugače pa mislim, da ni treba komentarija.

Gospodarstvo.

GOSPODARSKA KRIZA V EVROPI IN PRI NAS.

Vsled prestane vojne se nahaja večina evropskih držav v težki gospodarski krizi. Francija, Nemčija, Italija in celo Anglija proizvajajo manj nego potrebujejo za življenje v mekih državah. Velike težkoče povzročata tudi vojne stane v Rusiji, ki onemogočata izvoz žita, čaja, peruti-ne, jajec, kož in krzna v zapadno Evropo. Angleška manufakturna trgovina je vzpričo dejstva, da jo Rusija ne zalaga z volno, oslabiljena, kakor še nikdar doslej.

V takem položaju ne preostaja zapadu nič drugega nego da se obrne na Ameriko. Ker pa so Zedinjene države vsled propadla evropske industrije in vsled siljnega stanja svojih financ postale dobaviteljica in upnica Evrope, dajejo Evropi le kar se jim zljubi, a to spravlja države v veliko odvisnost. Izposojeni denar gre na ta način zopet v Ameriko, ki prodaja Evropi žito, premog in druge sirovine. Francija in Anglija to dobro čuti, pa bi se te neprijetnosti radi iznebili. Iste poskuse je opazil tudi drugod, ali vprašanje je zelo zamotano.

Pri nas, ki smo poljedelska država, se kaže ekonomska kriza v tem, da moramo uvažati skoraj vse industrijske predmete. To je z ozirom na stanje naše valute naravno strašno. Razliko med našo in tujo valuto bi moral izenačiti z izvozom, česar pa ni mogoče urediti, kar čez noč. Zato se moramo potruditi, da najdemo gospodarsko ravnotežje v ustanovitvi lastne industrije, katero moremo vzdrževati s sirovinami, ki jih imamo sami (volna, kože, les itd.)

— Deželna zveza trgovcev, industrijalcev, zveza denarnih zavodov, zveza obrtnikov in trgovski dom na Hrvaškem so zavzele proti Veljkovičevemu predlogu za rešitev valutnega vprašanja po ključu 4 : 1 najostrejšee stališče.

— Kolekovanega denarja je bilo v območju zagrebške podkomisije za 747 milijonov kron. Na račun te vsote je bilo zadržanih 20 odstotkov v iznosu 149.414.716 K. Rezultati iz področja ostalih hrvaških podkomisij za valutno reformo še niso znani.

— V Dalmaciji je bilo kolekovananih kron: v Splitu za 18 milijonov, v celokupnem nezasedenem ozemlju pa za 130 milijonov.

— Izvoz lesa. Društvo za lesno trgovino »Sava« je dobilo dovoljenje za izvoz 4000 vagonov lesa v Italijo. Naša vlada je ob tej priliki iz-

razilo željo, da se les zamenja za italijanske produkte. Denar, ki bo izplačan, se deponira v italijanski bankah kot kredit za predmete, ki jih država nakupi v Italiji.

— Uporaba vodnih moči v Macedoniji. Kakor se poroča, se bavi neki francoski inženir s proučevanjem uporabljivih vodnih moči v Macedoniji. Po njegovem poročilu se lahko računa na motorne sile v višini preko 150.000 konjskih sil.

— Tvorcnice sode ustavile delo. Vsled pomanjkanja premoga in sirovin so tvornice za kavstično, amonijsko in kristalno sodo in tvornice za karbid ustavile delo.

— Nov madžarski denar. Madžari so sklenili izdati nov denar. Edinica se bo baje imenovala »Marija« kakor za časa Marije Terezije.

— Francoska nakup živeža v Jugoslaviji. Poročilo smo, da namerala francoska vlada pri nas nakupiti žito. Kakor se sedaj sliši, to žito ni namenjeno za Francijo, temveč za N. Avstrijo.

— Prodaja bukovega lesa. Dne 12. januarja 1920 ob 10. uri bo prodal šumarski odsek zemaljske vlade v Sarajevu potom ustmene ali pl-smene dražbe 6000 bukovih dreves na panju, ki vsebujejo 39000 kubičnih metrov lesa. Les, ki se namerava prodati se nahaja na »Grnce« planini. Prodajni razpis je interesentem v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— Ribarstvo. Za ribarske okraje Kranjske bo koncem marca ali početkom aprila na razplogo 50.000 potočnih postrvic (Trutta fario) v dobi še ne použitega rumenjaka. Kdor hoče dobiti teh postrvic, naj naznanil svoje ime, ribarski okraj in množino zahtevanih postrvic kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, kjer dobi potrebno pojasnilo o cenli, prevozu in nasaditvi ustno ali pisмено. Kmetijska družba za Slovenijo za ribarski okraj.

— Srbska centralna banka za Bosno in Hercegovino je povečala osnovno glavnico od 12 na 20 milijonov kron.

— Centralizacija tobačne produkcije. Po nekotiki konferencah med zastopniki tobačnih tovarni in upravo monopola je prišlo do sporazuma o centralizaciji proizvajanja tobaka.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Za milijoni.

(Daje.)

Zanj je bil to očarujou trenutek. Ko je zrl v oči, se ni mogel več premagati. »Niste mrtvi!« je vzkliknil skoro z otroškim veseljem. »Bogu bodi hvála, da me je videz varal. Vi ste premlada, preljubka, da bi že zdaj podlegla mogočnemu uničevalcu. Srečen sem, da vas vidim živeti, akoravno ne vem ničesar o vas, niti ne poznam vašega imena.«

Bolestno se je nasmehnila.

»Tudi vi ste meni neznani. Toda jaz sem za svet, življenje in za vse izgubljena, in ne smela bi biti tukaj, da govorim, diham in trpim. Pričakovala sem smrt, hotela sem umreti, a zdaj sem prevarana in še živim. Čemu, o, čemu?«

Umetnik je prestrašeno strmel v njo. Slika miru se je spremenila v sliko obupa. Četudi ni bil ta pogled nič manj mikaven, vendar se je polotila nepoklicanega gledalca mučna neprijetnost; čutil je, da tukaj ni na mestu in je ugibal, ali naj govori ali zbeži.

Zapazila je njegov nemir in mu namignila, da se odmakne od postele.

»Ker mi ni dano umreti, je mrmrala, hočem ta mrtvaški oder zapustiti.« Ne da bi čakala na pomoč, je zdrknila na tla in stala na majavih nogah v dolgem, belem, zlato obrobljenem oblačilu.

»Kako okrasje, kaka našemarenost je to?« je vzkliknila in pokazala na posteljo ter na lastno obleko. »Ako niso hoteli, da umrjem, čemu ta kras, čemu ta bogati nakit? Ali še sanjam, ali — Zopet je pogledala na Annetto in jo nekaj vprašala.

Medtem je Degraw stopil k mizi, na kateri je ležala njegova skica.

»Naj tale list opravičji mojo navzočnost na tem mestu; mogoče se s tem pojasni, kar vam je neumljivo. Želeli so imeti vašo sliko in so me poklicali, da jo narišem. Ime vam mora biti znano. Podpis, ki je spremljal vabilo, sem čital nekako Andrej Montelli.«

Lahno je zarudela in stopila korak bliže.

»Ne razumem vas, je odgovorila, toda stvar je

zdaj zame brez važnosti. Živim — in to je vse, na kar morem misliti; živim — in vnovič moram začeti boj z usodo.«

Izraz bolesti nad tem, da se zopet nahaja med živimi, ga je prestrašil in istočasno ganil. Zdelo se mu je najnujnejše, da pokliče koga izmed njenih sorodnikov, ali vsaj kako prijateljico, ki bi zanjo skrbeli. Ako se on odstrani, bo samevala ob strani surove, odporne starke, ki pač ni zmožna, da jo tolaži in pomiri.

»Ali ne stanuje noben vaš sorodnik v tej hiši?« je vprašal.

Žalostno je odkimala.

»Ali ne morem iti po nikogar, ki bi vam pomagal?« je prosil silneje in se obrnil proti izhodu.

Zdržnila se je in ga prišla za roko. »Ne zapustite me, ga je prosila. « Ne odidite, dokler vam nisem zaupala, zakaj sem si v svoji pregrešnosti hotela končati življenje; gotovo je tako početje v vaših očeh greh.«

»Ali je mogoče — vi sami —, ni mogel nadaljevati. Solze so ji zalile oči, in tudi njegove so postale vlažne, da je pri tem pozabil, kar je pravzaprav namercaval storiti.

»Zaupajte mi svojo bolesto, jo je slednič prosil. « Kako vendar morete tako mlada, in oprostite tako krasna, si želeli smrt, predno ste življenje prav spoznali?«

»Ker se se mi načrti sramotno izjalovili, ker je zame vse končano.«

»Za vas je vse končano?«

»Da — jaz sem Selina Valdi!«

Selina Valdi! Poznal je ime mlade umetnice, ki je komaj pred enim mesecem prvič nastopila v operi v polnem čaru lenote pred mnogoštevilnim občinstvom. V odličnem trenutku ji je odgovedel glas. Z iskrenimi očmi in trepetajočimi ustnicami je hotela očarati občinstvo s sladkimi melodijami, ki so ji polnile srce, toda niti najmanjšega glasu ni bilo slišati — spremljajoč orkester je igral sam. Le prežalostno stokanje se je izvilo iz njenih prs. dokler se ni sramotno premagana in uničena zgrudila na tla za zastorom. Selina Valdi! — Kako dobro se je spomnil na ime, na vse govoričenje in grajo, ki je sledila njegovemu porazu. Brezmejno sočutje se ga je polotilo in prijel jo je za

roko. Ona pa je nadaljevala:

»Selina Valdi je umetniško ime, s katerim sem se hotela proslaviti pred svetom. Moje pravo ime je Jenny —.«

Zakaj ji je zaslala beseda? Zakaj ga je pogledala tako čudno, povesila oči in zmajala z glavo? — Pogledal jo je poln pričakovanja in jo je hotel navdušiti; toda ona se je zdržnila pred njim in imena ni izgovorila. »Ah, pozabila sem — je mrmrala — obljubila sem, da ne izdam svojega imena. Dovolj, jaz sem Selina Valdi in sem se brezuspešno trudila, da priborim temu imenu sijaj.«

»Ubugo bitje, je vzkliknil skoro nezavestno; dozdevala se mu je tako brezupna in zapuščenca. « Ubogi otrok, vse svoje nade ste zastavili na uspeh in ste hoteli postati pevka?«

»Nesrečnica!« Globoka dušna bol je bila v teh besedah Sklenila je roke in trepetala vsled notranje razburjenosti. Imela sem dovolj vzroka računati na uspeh. Moj glas je navdušil vsakega mojega učitelja, v teh prostorih je odmeval nešteto krat njegov zyk, toda nisem zmožna nastopiti pred množico. Ako vidim nepregledno množico poslušalcev pred seboj, se me poloti tak strah, da bi glasno zakričala. To je trpka usoda! Toda zmožnosti nisem izgubila — poslušajte!«

Z ognjevitostjo strastjo je zavela neko italijansko pesem tako milo in sladko, tako gostoleče in pretresljivo, da je strmel in ocharan stal pred njo in ni vedel, ali naj bolj občuduje svežost in srce pretresujočo moč njenega glasu, ali dovršenost prednašanja in njeno odlično šolo. Rojena umetnica je stala pred njim, v polni posesti svojih čudovitih darov, to je spoznal z navdušenjem.

Opazila je njegov nemir, in njena moč se je razvila še do krasnejšega razmahu. Z zavitihi stez italijanskega petja je prestopila na širša in globlja pota nemške opere. Glas ji je naraščal in padal, vriskal in zmagoval, da je postala tuja, ubožna soba pravi elizij, ki ga prevlaja božanski dih. Pred njenim genijem je vztrepetal do dna duše, njena lepota ga je onarmila. Ko je nato obmolnila in sopeč s prosečim pogledom stala pred njim, je bila zopet

nežno, boječe dekile, ki je hrepenelo po sočutju in želelo zaupanja.

Kako ginljiva je bila njena skromnost pri tej vse obvladajoči moči! In v posesti takih ne navadnih darov jo je mogel en neuspeh ustrašiti?

»Ah, je mrmrala, pred vami morem tako peti, pred občinstvom nikdar!«

»V resnici ne?«

»Nikdar!«

»Toda, ljubi otrok, kako morete biti o tem tako prepričani? Vi ste mladi, navadite se na občinstvo, dobite pogum in si priborite najsi lajniji uspeh. Vaše zmožnosti morate priti do veljave. Bog ne pokloni človeku takega glasu, da bi izvenel neslišan.«

»Bog — pravite?« S čudnim poudarkom je izgovorila to besedo. »Ali verujete na Boga?« ga je vprašala in raz njen obraz je odsevala bojazen.

»Gotovo, in tudi vi boste najj verieli, ako boste dovolj časa živeli in okusili njegovo dobroto.«

Prestrašila se je in je bila nenadoma vsa spremenjena.

»Nisem vzgojena v cerkvenih naukih. Mogoče bi bilo zame bolje, ako bi imela pobožne učitelje. Vi ste tako dobri, in morda bi postala tudi jaz dobra!« Otroška preprostost se ji je povrnila; toda polajvilo se je nekaj novega, kar ga je globoko ganilo. Četudi tega ni razumel.

»Ali niste dobri?« to je vprašal z nasmeškom. »Greh ste sicer naravnili, toda k temu vas je privedla blaznost; delanje ne izvira iz slabega srca. Dobri, kar ljudje tako imenujejo, morate biti, sicer bi ne bilo vaše oko tako jasno, vaš smehljaj tako navdušujoč. Ako bi bili srečni —.«

Srečni? Nova sprememba se je polajvila. Z napeto pozornostjo je prisluškovala njegovim besedam.

»Potem bi dalje ne izpraševali, ali je Bog, temveč se veselili njegove dobrote in mu bili hvaležni.«

Njen obraz je zopet postal mračen; nekaj minut je molčala in se borila sama s seboj.

(Daje prih.)

Mali oglasi.

Proda se:

Dva težka temno rujava konja 7 let stara ima na prodaj Dako Makar v Metliki.

Ognja in vroma varne blagajne vseh vrst in velikosti, kakor tudi blagajne za vzidati in wertheimove kasete priložna tvrda Franc Schell, I. jugoslovanska izdelovalnica blagajni, Maribor, Koroska cesta 31. Popravila se vrše hitro in točno. 1596

Kupi se:

Kolesa rabljena, kupuje J. Gorec, Ljubljana, Gosposvetska c, št. 14. 12

Kitaro dobro ohranjeno kupim takoj. Ponudbe pod „Kitaro“ na upravo tega lista. 10

Kavarno ali gostilno, tudi primerno trgovino vzamem v najem ali pa kupim. Pogoj, dobra, mirna lega. Ponudbe na gospo Marijo Vozihnoy, Dobrava 54, p. Borovlje.

Kupim nov ali malo obrabljen pisalni stroj z vidno pisavo in slovensko ali češko tastaturo. Ponudbe na Josip Breuer, mestni stavbenik, Ljubljana, Vojska ulica št. 16. 2

Konja mirmog 1 kola legana sa ormom mladog 3-5 godina kupujem ponude stati M. Dimić, Zagreb, Jurislovska ulica 24. 3

Šivalne stroje, rabljene, dobro ohranjene in stojala kupuje po najvišji ceni (franko Ljubljana) Josip Petelin, Ljubljana. 1589

Čebelni vosak, suhe satine in odpadke svoj kupuje po najvišji dnevni ceni Fr. Kopač, svečar v Ljubljani Gosposvetska cesta 90, (Spodnja Šiška) 1594

Službe:

Iščemo uradnika za zvonarno, ki naj bo veziran v knjigovodstvu in glasbeno izobražen. Ponudbe na Stojina tovarne in livarne d. d., D. najska c. 48.

Razno:

Vabilo na izredni občni zbor „Splošne gospodarske zadruge za Slovenijo“, ki se vrši dne 15. januarja t. l. ob 19. uri v dvoran Mešnega doma. Dnevni red: Volitev načelstva in nadzorstva. — Nadzorstvo. 13

Slike za legitimacije v 1 ur! dobito lahko v novo urenjem fotografiskem ateljeju Hugon Hibser, Ljubljana, Valvazorjev trg 7 (nasproti Križanske cerkve). Izdeljuje se vsa v to stroko spadajoča dela do najfinjše izvršitve. Slika se v toplu zakurjenem ateljeju. Zmerne cene.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ v oseh gostilnah, kavarnah in bronicah!
Pridobivajte naročnikov!

Novi tečaji za

slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepis, slovensko korespondenco, nemški pravopis in korespondenco, računstvo, navadno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, nemški jezik za začetnike, hrvaški jezik in tečajev 2889

Zasebno učilišče Legat v Mariboru Vetrinjska ul. 17/I.
Novi tečaji trajajo 4 mesece, obširni prospekt brezplačno.

Priporočava

najino vedno veliko zalogo:

Slivovke
Tropinovca
Ruma
Brinjeveca
Cognac, med.

ter vsakovrstnega kolonialnega blaga. Solidna in točna poštežba.

GREGORC & VERLIČ
Ljubljana,
cesta na Gorenjsko železnico 7.

Pozor!
Pomaranče
večja množina se proda po jako niski ceni, roba prima ponudbe na upravo tega lista kot „pomaranče“.

Kupim
vilo na Bledu ali najbližnji okolici ali pa v Ljubljani. Cenjene ponudbe s popisom objekta in ceno na upravištvo pod št. 7.

Vzorice

manufakturnega blaga razpošilja vsakemu, kateri iste takoj po izberu nazaj vrne.
Prva gorenjska razpošiljalna IVAN SAVNIK, Kranj.

Slikarska in pleskarska delavnica Jenko & Šetina

Celovška c. 89., Ljubljana VII.
prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, posebno sobno dekoracijske slikarije, stavbeno in pohištvno pleskanje itd. Uporablja se samo pristno blago. Postrežba točna, cene primerne.

Stampilje
ANTON CERNE,
graveur in izdelovatelj kavčuk Stampilij.
Ljubljana, Dvorni trg 1.

Hotelinska naprava
večje vrste z vsemi svetilkami in vrtnimi obličnicami, primerna za restavracijo, grašično, kolodvor itd. Daje ona **kolpalna banja sta na prodaj.** To zadevna pojasnila daje **Jakob Preželj**, vodovodni inštalator in kjučavnicar v Novem mestu. Priporočam se za vsa v mojo stroko spadajoča dela. (Popravila, napeljavo itd.)

Nudim:
prazne, rabljene, dobre, brastove vinske sode, kakor tudi nove transportne in skladiščne sode, potem nove jelove sode za zelje, in nove bukovve sodčke z vratmi za med.
IVAN PAIČ, Sisak.

Ia **BOSANSKE SLIVE** v zabojih po 15 kg.
Kava
Čaj
Cokolada
Kakao
Kavin primatek
Konjak
Rum
Likerie
Šampanjec
Namizna vina
Mandelini
Rozine
Dišave
Paradižnike

razpošilja po celem krajevstvu od 5 kg naprej poševine prostol
JOS. FABIANI
Ljubljana, Prešernova ul. 54

SAMO 4 DNE

traja zdravljenje **srbečice in garjev** z novim, od vseh dosegljivih mazil po sestavi in načinu uporabe bistveno se razlikujoum sredstvom 2885

„SARKO“

znamka „ITO“. Vsaka škatlja vsebuje „SARKO“ mazilo št. 1. „SARKO“ mazilo št. 2. „SARKO“ prah za posipanje in natančni opis bolezni in načina uporabe, katerega mora vsak natančno prečitati, kdor hoče hitro in gotovo ozdraviti. Cena 1 škatlji „SARKO“ 16 K, po pošti 18. — Izdeluje in razpošilja: Lekarna pri srebrnem sokolu, Brežice.

Bukovino in gabrovino

kupujemo v vsaki množini. Debla morajo imeti v premeru najmanj 25 cm, dolga poljubno, vendar ne krajša od 1.20 m. Ponudbe z naznačeno ceno za 1 kubični meter (franko vagon 8 oddajna postaja) prosimo na naslov:

Tovarna kopit **b. Winkle, Sevnica.**

Vzajemna zavarovalnica

(živiljski oddelek)
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17. I.
sprejme več stalnih
potovalnih uradnikov.
Posredovalcem nudimo lep postranski zaslužek.

Karbidne svetilke

v najrazličnejših izdeljavah in velikostih se dobe po zmernih cenah pri tvrdki
„Svetla,“ Ljubljana
Mestni trg št. 25. 2448

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marilin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge
in vloge na tekoči račun

Ustanovljena septembra 1919.
Prometa v prvih treh mesecih nad
10,000.000 kron.

4%

čistih brez odbitka
rentnega davka.

Neposredno pod
državnim nadzorstvom.

